

Vanløse d. 4. marts 2022

Indsendes til www.regionsyddanmark.dk/høring

Høringsvar fra DemensKoordinatorer i Danmark (DKDK) på Revideret samarbejdsaftale for demensområdet i Region Syddanmark.

DemensKoordinatorer i Danmark, der er landsforening for flere end 400 demenskoordinatorer i hele landet, takker for muligheden for at afgive et høringssvar på ovennævnte.

DKDK synes overordnet, at er en god revideret samarbejdsaftale. DKDK bemærker med tilfredshed, at den reviderede samarbejdsaftale gør meget ud af at synliggøre ansvarsområder og kompetencer på en række forskellige områder i forhold til: Regionale demensklিনikker, praktiserende læge, kommunale sygeplejersker, regionalt sundhedspersonale, kommunale forebyggende medarbejdere, ernæringsfagligt personale, fysioterapeuter, musikterapeuter og mange andre. Det er godt og nødvendigt.

Men der er også et par knaster:

For det første ønsker DKDK, at demenskoordinationsfunktionen som funktion beskrives meget klarere, så den ikke fremtræder så diffus som tilfældet er i det fremsendte.

Dette gælder især overvejelserne om, hvilke faggrupper medarbejdere i demenskoordinatorfunktionen skal tilhøre samt hvilke kompetencer de skal have - og i mindre grad, hvad der er det kommunale ansvar.

DKDK finder, at demenskoordinationsfunktionen er **meget** bredt beskrevet og indeholder **meget** forskellig artede opgaver. Så vidt DKDK kan læse, skal man i kommunerne stille med medarbejdere i demenskoordinationsfunktionen der har/kan:

- En sundhedsfaglig uddannelse gerne på minimum diplom niveau
- En udekørende funktion med tæt kontakt og jævnlige besøg hos borgere med demenssygdomme og deres familier
- Viden om lovgivning på magtanvendelsesområdet, evt. socialrådgiveruddannet
- Uddannelse i supervision og facilitering af forandringsprocesser
- Administrative og organisatoriske opgaver
- Undervisende opgaver
- Viden om kommunikationsstrategi og digital kommunikation
- Kunne operere på organisatorisk højt niveau med strategi og tværsektorielt samarbejde
- Arbejde med civilsamfund og frivillige i samskabelses processer
- Deltage i opkvalificerende kurser på demensområdet jævnligt.

Ovenstående kompetenceliste er fremkommet ved at gennemgå hvilke opgaver der skal løses af demenskoordinationsfunktionen i samarbejdsaftalen. Bagerst i høringssvaret kan interesserede finde et

skema med de omtalte opgaver og DKDKs faglige input til, hvilke kompetencer der skal til for at løse de enkelte opgaver.

Listen med opgaver og kompetencer fører til følgende spørgsmål til den fremsendte reviderede samarbejdsaftale:

- Forestiller man sig, at kommunen stiller med en eller flere medarbejdere, der kan varetage alle nedenstående opgaver?
- Forestiller man sig, at det er et team med forskellige faggrupper?
- Kan små kommuner i regionen honorere ovenstående krav?
- Er det tanken, at kommuner i regionen går sammen om nogle af opgaverne?

Spørgsmål, som der med fordel kan indarbejdes svar på i samarbejdsaftalen.

For det andet ønsker DKDK, at det i samarbejdsaftalen klarere beskrives, hvem der har ansvar for at tilvejebringe supervision til personalet.

Er det den regionale demenslinik: Der kan arrangeres supervision eller vejledning af kommunale medarbejdere ved behov. Ved de eventuelle opfølgende besøg fra den lokale regionale demenslinik, kan den kommunale demenskoordinationsfunktion eller andre kommunale medarbejdere eventuelt deltage og subsidiært bidrage med relevante oplysninger.

eller

Er det demenskoordinatorfunktionen: Være videnperson for det øvrige plejepersonale på demensområdet og kunne give *sparring og supervision* med hensyn til konkrete spørgsmål.

Vi håber ovennævnte bemærkninger – fra praksis – vil gøre samarbejdsaftalen endnu bedre og står til rådighed for evt. uddybning.

På vegne af bestyrelsen i DKDK

Marianne Lundsgaard, Faglig sekretær

Demenskoordinationsfunktionen som beskrevet i samarbejdsaftalen	DKDKs input til hvilke kompetencer/ressourcer/funktion der er brug for
Demenskoordinationsfunktionen kan varetages af forskellige fagpersoner og deres konkrete jobtitel kan variere fra kommune til kommune, såvel som det kan variere, hvor demenskoordinationsfunktionen er forankret organisatorisk.	Fagpersonen skal vel som udgangspunkt være sundhedsfaglig?
Ved udskrivelser, hvor der er ændret i demensmedicin eller ændringer i adfærd, orienteres den kommunale demenskoordinationsfunktion	Sundhedsfaglig.
Demenskoordinationsfunktionen vurderer henvendelserne/observationerne fra pårørende, kommunale medarbejdere eller andre og kan eventuelt besøge borger efter behov.	Skal have mulighed for at være udekørende og have gode kommunikative kompetencer og gode relations opbyggende kompetencer. Have stor demensfaglig viden for at kunne skelne behov for besøg /ikke besøg ved henvendelse.
Hvis der er mistanke om demens..... kan demenskoordinationsfunktionen kontakte lægen	Stor demensfaglig viden (på diplom niveau?)
Anmodning om en vurdering af funktion og adfærd kan endvidere komme fra egen læge i forbindelse med lægens overvejelser om eventuel udredning. I disse tilfælde kan demenskoordinationsfunktionen med fordel være ansvarlig for at vurderingen foretages.	Stor demensfaglig viden og erfaring.
Den lokale regionale demenslinik orienterer patienten om samarbejdet med kommunens demenskoordinationsfunktion, og er, jf. SAM:BO, ansvarlig for, at der sendes orientering til demenskoordinationsfunktionen i kommunen efter mundtlig aftale med patient og pårørende. Ofte vil demenskoordinationsfunktionen blive anmodet om at tage kontakt til patient og pårørende med henblik på vurdering/revurdering af behovet for kommunal støtte m.v.	Udekørende funktion og kontakt til familien.
Det er demenskoordinationsfunktionens ansvar, at erfaringer og viden om demens opsamles og videreformidles til plejepersonalet i kommunen, så erfaringer og viden kan anvendes og nyttiggøres i indsatsen over for mennesker med demenssygdom og de pårørende.	Skal kunne servicere plejepersonale i kommunen med nyeste viden, have undervisningskompetencer. Samt deltage i relevante kurser løbende og have tid til at læse og sætte sig ind i SST's og andre instansers

	retningslinjer og anbefalinger løbende.
Det er også demens koordinationsfunktionens ansvar at udbrede viden om samarbejdsmodellen til plejepersonalet – ligesom demenskoordinationsfunktionen indgår i de sammenhænge, hvor erfaringer og viden på tværs af kommunerne i samarbejde med regionen og praktiserende læger drøftes.	Deltage i tværsektorielle møder. Deltage i jævnlige møder eller infoarrangementer til plejepersonalet?
Demenskoordinationsfunktionens ansvar er desuden at sikre formidlingen af alle forhold om demens i kommunen, både faglige og Samarbejds-mæssige.	Skal være godt informeret eller måske organisatorisk forankret højt oppe i organisationen, så man ved hvilke tiltag der igangsættes på tværs af kommunen?
Demenskoordinationsfunktionens opgaver og ansvar er at sikre, at alle henvendelser, uanset art, videreformidles til den eller de personer, som i følge kommunens interne valg om yderligere organisering, er relevante	En del administrativt arbejde må man regne med her.
demenskoordinationsfunktionen har overblik over de tilbud og indsatser for mennesker med demens og deres pårørende, som findes i kommunen og hos regionen.	Skal være godt informeret eller måske organisatorisk forankret højt oppe i organisationen, så man ved hvilke tiltag der igangsættes på tværs af kommunen?
Forslag til Demenskoordinationsfunktionens opgaver:	
Stå til rådighed og bistå i den konkrete indsats med råd og vejledning på demensområdet, herunder om indsatser og tilbud hos kommune og region, ved henvendelser fra borgere, pårørende, naboer osv. Det kan være kommunens borgere i almindelighed, borgere med demens inde ”på livet” og endelig kan det være forskellige faggrupper i nærmiljøet, som kommer i forbindelse med borgere med demens i forbindelse med deres arbejde – eks. politi, frisører, apotek, fodterapeut m.fl.	Arbejde med udbredelse af viden på mange niveauer og i mange forskellige sammenhænge.
Sikre og udvikle kommunens deltagelse i demensnetværket.	Deltage i et møde i Odense en gang om året.
Sikre vedligehold og udvikling af oplysninger om kommunens ydelser og tilbud på demensområdet via kommunernes hjemmesider og på Sundhed.dk	Kompetencer i forhold til sociale medier og viden om kommunikation via digitale medier.
Være videns person for det øvrige plejepersonale på demensområdet og kunne give sparring og supervision med hensyn til konkrete spørgsmål.	Have supervisorsuddannelse eller lignende.

	Kompetencer i forhold til facilitering og forandringsprocesser.
Sikre udarbejdelse af serviceinformationer på demensområdet.	Viden om opsætning af pjecer, flyers, busreklamer?
Deltage i informationsmøder eller sikre at der arrangeres sådanne.	Informationsmøder til hvem om hvad?
Henvise videre i det kommunale system, f.eks. til visitation til praktisk hjælp eller andre tilbud, eller til udredning/vejledning af andre relevante fagpersoner, f.eks. praktiserende læge.	Kompetencer i relationel koordinering og god til tværfagligt samarbejde.
Sikre indsamling af relevante data i forbindelse med visitationssager samt indhentning af oplysningsskemaer i udredningsforløb.	Ved borgerbesøg eller ved andre? Frontpersonalet?
Sikre at der i relevante borgerrelaterede sager er indhentet mundtligt og/eller skriftligt samtykke til at udveksle relevante sociale og/eller lægelige oplysninger, herunder bl.a. ansøgninger til Det Sociale Nævn.	Den fagperson der indhenter sociale og lægelige oplysninger, er vel selv ansvarlig for indhentning af samtykke?
Vejlede omkring lovgivning på demensområdet, herunder magtanvendelsesreglerne.	Uddannelse i lovstof, evt. udannet socialrådgiver? Hvis ikke, hvordan er vedkommende så stillet ansvarsmæssigt ved forkertrådgivning?
Bistå efter behov ved visitation af tilbud til borgere med demens i kommunen afhængig af kommunens organisering	Viden om visitation af ydelser i forhold til sevice- og sundhedslov.
Rådgive og vejlede til udredning i enkeltsager på opfordring fra borger og pårørende, hjemmeplejens personale eller praktiserende læge, dog uden borgerkontakt.	Hvordan indhentes samtykke så?
Understøtte etablering af pårørendegrupper.	Viden om pårørendes behov ved demens.
Sikre opsamling af ny viden på demensområdet og sikre at denne viden bliver formidlet videre i hele organisationen.	Se tidligere i forhold til at deltage og læse nyt stof. Derudover gode organisatoriske evner i forhold til flow af information i kommunens organisation.
Samarbejde med relevante frivillige organisationer som f.eks. Alzheimerforeningen.	Viden om samskabelses arbejde.
Hvis demenskoordinationsfunktionen har oplysninger/bidrag til udredningen, bør disse være tilgængelige og medsendes henvisningen med samtykke fra borgeren.	Besøg hos borger og familie. Kræver tid at indhente disse oplysninger, da de ikke gives hvis ikke der er etableret en god og tryk relation.

Der sendes en skriftlig orientering til demenskoordinationsfunktionen i kommunen efter mundtlig aftale med patient og pårørende, men det videre samarbejde med demenskoordinationsfunktionen varetages af henviser.	Ansvarlig for alle ny udredte demensforløbs opstart og videre færd.
Den praktiserende læge varetager den lægelige behandling af patienten i et samarbejde med den lokale regionale demenslinik, og er ansvarlig for videregivelse af og tilbagemelding på behandlingsmæssige informationer til den kommunale demenskoordinationsfunktion	Sundhedsfagligt uddannet.
Det anbefales, at demenskoordinationsfunktionen herefter (efter diagnostisering) kontakter familien inden for en måned med henblik på besøg i hjemmet.	Udekørende funktion.
Det anbefales endvidere, at demenskoordinationsfunktionen efter besøget kontakter den praktiserende læge og orienterer om besøget, såfremt der er væsentlige ændringer i borgerens tilstand.	Ansvarlig for alle nyudredte demensforløbs opstart og videre færd.
Demenskoordinationsfunktionen inddrager om nødvendigt visitationsenheden, og der visiteres efter kommunens gældende standarder.	For at kunne få lov til dette kræver det indgående kendskab til familien og en god tryk relation, før familien og borgeren er klar til at samtykke til dette.
I samtalen mellem demenskoordinationsfunktionen, den demensramte borger og pårørende drøftes tilbud om hjemmehjælp, træning, hjælpemidler, demensteknologi, bolig eller boligskift, dagcenter og andre aktiviteter. Kommunen udarbejder en individuel, målrettet handleplan, hvori hjælpens omfang fastlægges, såfremt der er behov for hjælp. Der oplyses endvidere om relevante foreningers tilbud og udleveres om muligt materiale.	Denne funktion kræver mange gentagne besøg i hjemmet og gode relationelle kompetencer.
Demenskoordinationsfunktionen kan inddrages i tilrettelæggelsen af den konkrete hjælp,	Viden om demensomsorg og -pleje.
Det anbefales, at demenskoordinationsfunktionen er ansvarlig for, at demensramte borgere kontaktes efter individuelt aftalte intervaller. I forbindelse med kommunens visitation af ydelser anbefales det, at demenskoordinationsfunktionen/visitator er særlig opmærksom på pårørendes behov for aflastning. Der udleveres foldere om støttemuligheder, samt telefonnumre på hjemmeplejen og andre ressourcepersoner.	Denne funktion kræver mange gentagne besøg i hjemmet og gode relationelle kompetencer.
Demenskoordinationsfunktionen har løbende kontakt med mennesker med demenssygdom og pårørende, og der justeres efter behov på tildelte tilbud i omfang og sammensætning.	Denne funktion kræver mange gentagne besøg i hjemmet og gode relationelle kompetencer.

Relevante kommunale samarbejdspartnere inddrages efter behov.	
Ved adfærdsændringer hos mennesker med demenssygdom inddrager de kommunale medarbejdere demenskoordinationsfunktionen, så muligheden for socialpædagogiske tiltag eventuelt kan afprøves.	Viden om metoder og tilgange på demensområdet. Facilitering af forandringsprocesser og evne til at varetage faglig refleksions møder så som f.eks. beboerkonference.
Den kommunale demenskoordinationsfunktion får tilbagemelding på udviklingen i borgerens situation, herunder også hvis der i forlængelse af undersøgelse genansøges om medicin.	Sundhedsfagligt udannet.